

Jäätmete kogumisringidest Nõo vallas

TASUB TEADA LK 3

Toimus viies huvitegevuse laat

UURI JÄRGI LK 5

Suvi ja sügis EELK Nõo koguduses

LOE LÄHEMALT LK 7

Maal elamise päev Nõo vallas

Laupäeval, 23. septembril 2023 avasid oma ukseid Nõo valla tegusad ja säravad inimesed, kes üle-eestilise suursündmuse „Maal elamise päev“ raames aitasid huvilistel leida sobivat kodukohta.

KRISTINA RUDER

Nõo vallas tutvustasid külastajale end nii omavalitsus, põhikool, muusikakool, spordikool, noortekeskus, kultuurimaja, raamatukogu, kirik, naiskodukaitsese, käsitöötuba, ärinõuandla kui ka mitmed, kohaliku elu hoidvad ja arendavad aktiivsed ettevõtted.

Korraldajateks olid Nõo vallavalitsus ja Tervisekeskond, kes koostöös kogukonna ja ettevõtetega avasid uudistajatele mõttekuse võimalusega elada tegus ja hoolivas Nõo vallas.

Võimalus ise luua

Maal elamine pole lihtsalt taevalik unistus, vaid võimalus ise luua endale tööomas talus/kodus või leida töökoht kodu lähedal, tuua lapsed kooli-lasteaeda, tegeleda huvitegevusega, saada tervishoiuteenust ja erinevaid iluteenuseid, see on võimalus pakkuda ise mitmeid võimalusi või toota midagi, mida inimesed vajavad ja saada ise

samuti kõik vajalik kodukohta lähedal. Nõo vallas elamine on suurepärane võimalus kõigile maal elada soovijatele. See on koht, kus saad olla see, kes sa oled ja teha seda, mida soovid ja naudid. Nõo vallas elamine annab võimaluse olla õnnelik ja jagada seda teistega läbi oma tegevuste. Esimest korda Nõo valda külastanud Teele imestas, et Nõo valda vist tulevadki elama ainult aktiivsed inimesed, kõik teevad ja oskavad miskit põnevat.

Tänavu juba viiendat aastat aset leidev Maal elamise päev näitas meile, kuidas üks maakohat maaomavalitsuse ja kogukonnaga koos panustab, arendab ja hoiab koosmeele tugeva, et kõigil siin juba oli ja uutel tulijatel oleks rõõmus, arendav ja tegus elukeskkond.

Maal elamise päeva raames toimus ka vahva fotokonkurss „Maaelu marulistel kaadritel“ ning nunnunäitus „Köögi-viljade karneval.“ Saadetud marulisi fotosid on võimalik vaadata Nõo vallamaja juures.

Kohalikud pärlid

Maal elamise päeval julgustasid maale elama tulema ja tutvustasid oma tööd ja tegemisi mitmed võrratud asutused, ettevõtted ja inimesed. Ei puudunud ka väga oodatud Heino Prosti muuseumist pärit rehepeksumasin, mis lõi mitmete külastajate silmad särama.

Viinamärdi talu - tegemist on piimalambafarmi ja meierei-ga. Talus toodetakse lambajuustu, lisaks burredat, mozza-

Külastajaid jätkus nii vallamaja juurde kui ettevõtete tegevuskohtadesse.

rellat ja straccitellat, ka ehedat jogurtit ja gelatot. Võimalus oli külastada lambalauta ja näha loomi. Uudistajad said nii maitsta kui ka osta talutoodangut. Talu on ehe näide, et maal on kõik võimalik. Teha ettevõtlust, mitmekesistada maaelu, pakkuda tööd kohalikele ja olla ise selle kõige juures särav ja teotahteline.

Järiste Veinitalu - pereettevõtte, kes toodab Eesti toorainest veini ja siidrit ajaloolises Luke mõisa kõrtsis Tartumaal. Nad on ühed vähestest Eestis, kes valmistavad veini enda viinamarjaistanduses kasvanud viinamarjadest. Lisavõimalusena on ettevõtlik talu loonud koduse pitsarestorani „Järiste Pitsa“. Vein ja pitsa on külastajate sõnul imeline kooslus. Kõikidel talu külastajatel oli võimalik ringi jalutada aias, ostelda talupoes ja maiustada ehtsat pitsaahju pitsat.

Peokoda - valmistab erinevaid kaunistusi ja personaalseid

kingitusi. Teeb paberist käsitöökaarte, toppereid, bannereid ning lisab pokaalidele/särkidele/põlledel/jõulukuulidele jpm personaalseid nimesid, tekste ja kujundeid. Maal elamise päeva raames said huvilised osaleda pokaali kaunistamise töötoas ning valmistada täiesti personaalne pokaal endale või sõbrale toetava ettevõtte Peokoda juhendajaga.

Nõo Muusikakool - Nõos pakutakse muusikalist haridust juba üle 50 aasta.

Külalistel oli võimalus tutvuda majaga, saada infot mida põnevat muusikakoolis kõik teha ja õppida on võimalik ning julgemad said proovida, kas saavad pillil hääle välja. Muusikakool pakkus toreid võimalusi tulla maale brassima. Tõeline muusikali-ne vahvus!

See on koht, kus saad olla see, kes sa oled ja teha seda, mida soovid ja naudid.

Fotod: Triin Erg

Nõo Spordikool - suurepärase võimalusega treeningsaalid! Spordihoones toimus Maal elamise päeval II MEP korvpalliturniir algklasside noorte. Võistluse korraldajaks olid Nõo Spordikooli korvpalliosakonna treenerid, kes pakkusid Tartumaa algklassides käivatele ja korvpalliga tegelevatele õpilastele võimalust veeta tore päev Nõos koos rohke liikumisega! Lisaks sai tasuta laenutada discgolfi kettaid, et proovida koolide lähedal asuva Noorte Discgolfi Õpperaja läbimist ning minigolfi mängu soovijad said harjutada minigolfi koolide taga.

Nõo Spordikool korraldab huvikoolide tegevusele lisaks ka erinevaid liikumissündmusi. Tehakse koostööd koolide ja Nõo Noortekeskusega. Nõo Spordikooli moto on „Spordile ei saa punkti panna!“

Nõo Põhikool - põhikool, kuhu aina enam usaldavad lapsevanemad oma lapsi õppima. Koolis õppijate arv on suurenenud iga aasta, mis näitab, et haridusasutus teeb oma tööd suure pühendumusega. Maal elamise päeval oli võimalik tutvuda koolimajaga ning külastada koolimajas toimuvat laata, et soetada endale või mõnele sõbrale head ja paremat.

Tartu Ärinõuandla - tutvustas oma teenuseid ning kohal olid ka konsultandid, kes lahelt pakkusid nõu ja abi äriplaanide jms ettevõtmise osas. Ettevõtlusega alustamisel, ettevõtte arendamisel või ekspordiga pihta hakkamisel on just ärinõuandla inimesed need õiged, kelle poole pöörduda. Tartu Ärinõuandla aitab ellu viia projekte, mis arendava elu Tartumaal.

Naiskodukaitsese Elva jaoskond - esitles naiskodukaitses kui väärtusorganisatsiooni, kuhu on võimalus soovijatel liituda. Tutvustati ka Ole Valmis äppi - keskkonda, mis sisaldab käitumisjuhiseid erinevateks kriisilukordadeks.

Ohessaare OÜ / Linnupete - tegeleb maheteraviljast valmistatavaid müslisid. Nii nagu kõik head asjad alguse saavad, oli ka nende soov pakkuda oma perele ja lähedastele parimat. Ettevõtte peremees on suur müslisõber, perenaine hobiküpsetaja - kui need väärtu-

LUGU JÄTKUB LK 2. >>

ESIKÜLJE LUGU JÄTKUB >>

sed kokku põimida, saab tahet ja usku täis noortelt ettevõtjatelt oma lauale suurepärase tervisliku ja krõbeda Eestimaise täisteraviljast valmistatud müsli. Lisaks veel müsli, mis on lisa- ja säilitusainete vaba. Nii sündisidki Linnupete müsli-d. Noorte ettevõtjate jaoks on hästi tähtis kasutada toitu tehes kvaliteetset toorainet. Nad on Eestis ainsad, kes valmistavad müsli Eestis kasvatatud maheteraviljast ning röstivad müsli-segud krõbedaks Eesti mee ja ekstra väärisoliiivõliga. Veganmüsli röstimisel kasutame agaavisiirupit.

Linnupete müsli-sid süües garanteerivad tegijad, et see on puhta koostisega ja tervislik valik hommikusöögiks või vahepalaks. Lõbusaid mõtteid ja tõlgendusi on pakkunud ettevõtte nimi Linnupete. On arvatud, et tehakse linnutoitu või linnu peletajaid, aga ei, ikka Eesti parimat müsli!

Järvamaa Kutsehariduskeskust - röömustas Nõo valda, tutvustades põllumajandust ja lambakasvatust. Kool tutvustas maaelu hoidvaid ja arendavaid ameteid, mis toetavad maal elamist, arenemist ja ettevõtlusega alustamist. Lisaks oli kooli esindaja ka MTÜ Pesaleidja pühendunud aktivist.

Pesaleidja MTÜ – pani inimeste südamele loomade eest hoolitsemist. Räägiti erinevate loomade saatuses, nende väärtustamisest, hoidmisest, hoiukodude võimalusest jne. Kaasas olid ka kaks kassikest, kes oma kodu ootavad. Kass Barry sattus Pesaleidja hoole alla siit samast Tamsa külast.

Nõo Noortekeskus – on tegutsenud Nõo vallas juba alates 2007. aastast. Maal elamise päeva raames oli kõigil võimalik noortekeskuse ruumidega tutvuda ja osa saada maitstvate kaneelisaiaide küpsetamisest ning maiustamisest. Lisaks oli veel soovijatele punumise töötuba, et endale värvilistest lõngadest pael teha ja näomaalingute võimalus.

Nõo Priitahtlike Päästeselts – tutvustas päästealaseid- ja ennetustegevusi. Julgustas noori tulema päästeala noorteprogrammi ringi, mis alustab juba oktoobris ja kestab kuni juunikuuni. Peale õppeprogrammi tuleb suvine noorte päästeala laager. Päästeseltsil tuli vastata mitmetele küsimustele küttekollete ja andurite osas. Inimesi nõustati koduse tuleohutuse teemadel ja oldi valmis ka kodusi külastama/üle vaatama, et olla mitmeti abiks ennetamiseks ohtlikke olukordi.

Nõo käsitöötuba ja rahvuslik käsitööring – asuvad vallamaja keldrikorrusel. Külatajatel oli võimalik tutvuda käsitööringi ruumidega ning saada teada, mida põnevat seal luuakse. Käsitöötegijad tutvustasid oma töid ja tegemisi ka õues. Vallamaja juures oli soovijal võimalik osta kangastelgedel kootud vaipu ja salle või Nõo kihelkonna vöömusteriga võtmehoidjaid. Käsitööring pakub täiskasvanutele kanga- ja vöökudumise, makramee töötubasid.

“Maaelu marulistel kaadritel”

Anneli Prits “Otsimas hellusi”

Tuule Veidenbaum “Uni tuleb peale”

Carina Helimets “Lõkke ääres”

Tehakse ka linasest ja puuvillasest käterätte ja linikuid, kindlasti ei puudu vaibategu ja juba on üles seatud teljed ka rahvariideseliku jaoks. Lapsedki saavad käsitööringis viltimist, makramee, ka kangakudumine.

EELK Nõo Püha Laurentsiuse kirik – oli Maal elamise päeva raames avatud ajavahe-mikul kell 11.00–16.00 ja külatajatel oli võimalus tutvuda kirikuga, kiriku aiaga. Toimus ka laste pühapäevakooli tutvustus.

Kirikuaia abihoones oli avatud Anne-Ly Koogikoja kohvik.

Annikrus OÜ/ Anne-Ly Koogikoda - Koogikoja suvekohvik kirikuaias oli maitsev kohvi-koogi või supi peatus. Koogikoja perenaine rääkis, kuidas on tegeleda väikeetevõtlusega maal. Anne-Ly Koogikoda on välja kasvanud hobist, millest on nüüdseks saanud siin kandis tuntud bränd.

Kohalik Kinnisvara OÜ – pakkus teavet kohaliku kinnisvaraturu kohta. Tutvustas ettevõttes käimasolevaid ning lähiajal tulevaid kinnisvaraprojekte ja julgustas soetama kodu just Nõo valda. Kinnisvara ettevõtte pakub huvilistele nii uusi krunte, maju, kortereid kui ridaelamuid. Kohalik Kinnisvara OÜ poolt loodavate ja pakutava-

te kodude huvi aina ikasvab ning nüüd on plaanis ettevõtetel mõne aasta jooksul ehitada juurde lausa 40 kodu pere-dele. Ettevõtja ise on kohalik ning ka enamus töölised on Nõo valla ja naabervalla Elva kodanikud.

Suured tänud omavalitsusele, kohalikule kultuurirahvale, osalejatele ja külatajatele, kes te ilusal septembrikuu keskpäeval meiega koos olite. Karmoskamägija muusikapalad, Vana Tantsu klubi rööm ja tantsulust, usun, et kõlavad siiani osalejate meeltes ja mõtetes, toites nende päevi hea energiaga.

Siirad tänud ettevõtetele, asutustele, aktiivsetele ja hoolivatele inimestele, kes te avasite oma tegemisteks, südamed, mõttejulgestused ja andsite hea märkamise Nõo vallale. See oli lõbus, tegevusrohke päev. Külatajad said tutvuda ja kogeda, mida maal elamine tähendab, suhelda inimestega ja ehk läksid nii mõnedki koju mõttega, et just Nõo valda on soov rajada oma kodu.

Täname Tervisemeeskonda, omavalitsust, ettevõtjaid ja toetajaid. Koostöös sai tehtud midagi väga ilusat, väärtuslikku. Peagi saavad ka uued kogukonna liikmed kogeda koostegutsemist sõbralikus Nõo vallas.

VALLAVOLIKOGUS

JAANUS JÄRVEOJA vallavolikogu esimees

Nõo Vallavolikogu istung toimus 21. septembril ja selle osales 13 liiget.

Nõo valla eelarvestrateegia 2024 - 2027 vastuvõtmine

Valla eelarvestrateegia on dokument, millega planeeritakse valla tegevusi neljas aastaks ette. Samas tuleb märkida, et igal aastal on volikogul võimalus olusid arvestades strateegiat muuta ning lõplikult tehakse otsused, pannakse tegevused paika aasta eelarvega. Strateegiat tutvustati volikogu augustikuu istungil. Eelarvestrateegia avaliku arutelu laekus kaks ettepanekut-muuta tulumaksu prognoosi, refinantseerida varasemad laenud. Eelarvekomisjon neid muudatusi ei toetanud ning suunas volikogule kinnitamiseks esialgse dokumendi.

Volikogu võttis valla eelarvestrateegia vastu 9 poolthäälega.

Nõo valla 2023. aasta II lisaeelarve vastuvõtmine.

Lisaeelarvega toimub reeglina asutusesisene eelarveridade ümbertõstmine või vallale sihtotstarbeliselt laekunud summade eelarvesse jagamine. Eelarvekomisjon

oli vallavalitsuse selgituste põhjal oma seisukoha kujundanud ja sellele toetudes otsustas volikogu Nõo valla II lisaeelarve vastu võtta.

Nõo valla arengukava 2023 – 2039 muutmine

Volikogu kinnitas valla arengukava oktoobris 2022. Nüüd otsustas volikogu arengukava täiendada kahe lisaga: Nõo valla arengukava seos riiklike arengustrateegiatega (kokku 11 valdkondlikku arengukava) ja Nõo valla arengukava seos Tartumaa arengustrateegiaga 2040.

Arvamuse andmine kaevandamise keskkonnanõu taotluse kohta Vissi liivakarjääri määraldisel

Keskkonnaamet edastas Nõo vallale Vissi liivakarjääri kaevandamise keskkonnanõu taotluse koos lisadega tutvumiseks ja arvamuse andmiseks.

Nõo valla üldplaneeringu kohaselt asub vastav kinnistu maakondliku, võimaliku riikliku tähtsusega väärtuslikul maastikul, metsamaa kõlvikul ja rohevõrgustiku koridoris. Üldplaneeringu järgse rohevõrgustiku säilimise tagamise tingimusena ei tohi muuta maakasutust, sh ei tohi metsasid raadata. Karjääri rajamiseks on aga kindlasti vajalik metsa raadamine ja see ei oleks üldplaneeringuga kooskõlas. Seetõttu otsustas volikogu Vissi liivakarjääris kaevandamise keskkonnanõu andmisega mitte nõustuda.

Sotsiaalkomisjoni koosseisu kinnitamine

Kuna üks sotsiaalkomisjoni senine liige otsustas kohast loobuda ja volikoguliige Aigar Brett avaldas soovi asuda komisjoni liikmeks, siis tuli volikogul teha komisjoni koosseisus vastav muudatus.

Nõo valla tervise- ja turvalisuse profiili tutvustamine

Sotsiaalosakonna juhataja Ene Mölter andis ülevaate Nõo valla tervise- ja turvalisuse profiili valmimise protsessist ja profiilis käsitletavatest teemadest. Profiil koostati Tervis Arengu Instituudi Norra toetusega projekti „Rahvatervise valdkonna võimekuse ja kompetentside suurendamine omavalitsuses“ raames. Tervise- ja turvalisuse profiilis kajastatakse Nõo valla elanike tervist ja turvalisust mõjutavate tegurite statistikat ja ennetustööd.

Profiilis on käsitletud 2 valdkonda: „Demograafiline olukord ja rahva tervis“ ja „Tervist toetav ja turvaline elukeskkond ning osalusvõimalused.“

Edasi läbib dokument avaliku arutelu ja pärast seda tuleb volikogul otsustada profiili kinnitamine.

Informatsioon

Vallavanem Maano Koe-mets andis ülevaate vallavalitsuse tegevusest volikogu istungite vahelisel ajal ning vastas volikogu liikmete küsimustele.

Volikogu järgmine istung toimub 19. oktoobril.

Liigiti kogumine on lihtne – anna jäätmetele uus elu!

Jäätmed pole prügi, vaid ressurss, millest saab valmistada uusi või samaväärseid asju. Kuid see on võimalik vaid siis, kui jäätmed on liigi kaupa eraldatud. Andes oma panuse liigiti kogumisse, hoiad keskkonda, säästad raha prügiveolt ning mõjutad ka teatud toodete hinda tulevikus.

KLIIMAMINISTEERIUM

Eesti inimeste kodudes tekib igal aastal ligikaudu 400 kg jäätmeid inimese kohta, millest ringlusse jõuab vaid u 30%. Paraku jõuab suurem osa sorteerimata segaolmejäätmetena prügimäele või põletusahju. Prügimäele jõuavad ka esemed, mida saaks taaskasutada või ümber töödelda. Nii läheb raisku palju väärtuslikku materjali, millest toota uusi asju.

on kõigis suuremates toidupoodides ja ostukeskustes olemas kogumiskastid patareide ja väikeste akude jaoks.

Järgmiseks jäätmejaama!

Oma asjatoimetuste teekonda plaaneerides tasub läbi käia ka jäätmejaamast. Sinna saab viia vanapaberit ja katkised riided, aga ka vanaelektroonikat ja ohtlikke jäätmeid.

Anneta ja aita!

Tähtis on meeles pidada, et KORRALIKUD, TERVED JA PUHTAD ASJAD TÄS- SUB ALATI SAATA UUELE RINGILE. Nii aita vältida jäätmeteket ja anna olulise panuse keskkonna heaks. Teisalt võib aga sinu üleliigne kapp, korralik kampsun või terve tehnika olla suureks abiks mõnele teisele inimesele, kes uusi tooteid endale lubada ei saa.

Ja mis veelgi olulisem – enne asja soetamist mõtle, kas sul ikkagi on seda vaja, ja jätta ülearused ostud tege-mata. See on kõige parem viis keskkonnahoidu panustamiseks.

Vaata lisaks: kuhuviaa.ee

VALLAVALITSUS SEPTEMBRIKUUS

AIRA LAUL
vallasekretär

Vallavalitsuse istungite protokollid ja avalikustamisele kuuluvad korraldused on leitavad kohalike omavalitsuste istungite infosüsteemis VOLIS, mille aadress on volis.ee.

Iga istungi järel koostatakse vallavalitsuses lühikokkuvõtte vallavalitsuse istungist, mis avalikustatakse Nõo valla veebilehel nvv.ee.

Allolevas leheloos avaldame ülevaate Nõo vallavalitsuse korraldustest, mille suhtes võib olla avalik huvi.

Haridusküsimustes otsustati
— **Muuta** Nõo lasteaia Krõll Mesimummide rühm sobitusrühmaks, mille koosseisus on 22 last.
— **Kinnitada** Nõo Muusikakooli eelkooli õppetsükli tasuks 2023/2024. õppeaastal 39 eurot.
— **Kooskõlastada** Nõo Põhikooli töötajate koosseis.

Ehitusküsimustes otsustati
— **Anda projekteerimistingimused:**
- Voika külas asuval Pääkesmäe katastriüksusele üksikelanu projekteerimiseks;
- Luke külas asuval Suurekivi katastriüksusele üksikelanu projekteerimiseks;
- Unipiha külas asuval Mahla katastriüksusele üksikelanu ja abihoonete projekteerimiseks;
- Luke külas asuval Riivese katastriüksusele üksikelanu projekteerimiseks.
Mitte algatada keskkonnamõju hindamist projekteerimistingimuste andmisel.

— **Anda ehitusluba:**
- Nõo alevikus asuval Meegleri tn 16 katastriüksusele üksikelanu püstitamiseks;

Planeeringuteade

Nõo Vallavalitsus algatas 19.09.2023 korraldusega nr 572 Nõo vallas Voika külas asuva Aasa maaüksuse detailplaneeringu koostamine eesmärgiga leida parim asukoht ühe üksikelanu ja abihoonete püstitamiseks ning selleks ehitusõiguse määramine nii, et säiliks hajaasustuse põhimõte ja kahjustatud ei saaks väärtuslik maastik. Ühtlasi tuleb määrata detailplaneeringus üldised maakasutustingimused ning heakorrastuse, haljastuse, juurdepääsude, parkimise ja tehnovõrkudega varustamise põhimõtteline lahendus. Detailplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine otsustati jätta algatamata. Planeeringuala suuruseks on ca 19269 m². Detailplaneering on kooskõlas Nõo valla üldplaneeringuga.

- Illi külas asuval Männametsa katastriüksusele puurkaevu rajamiseks;
- Nõgiaru külas asuval Tartu tn 13 katastriüksusele lahoone püstitamiseks;
- Etsaste külas asuval Põldsaare katastriüksusele garaaži püstitamiseks;
- Unipiha külas asuval Järvealliku katastriüksusele puurkaevu rajamiseks;
- Nõgiaru külas asuval Vahtramäe katastriüksusele päikeseelektrijaama rajamiseks;
- Luke külas Riivese katastriüksusel elamu lammutamiseks;
- Uuta külas Veeru tee 18 asuval katastriüksusele üksikelanu püstitamiseks;
- Vissi külas Vapra tee 7 asuval katastriüksusele üksikelanu püstitamiseks;
- Uuta külas Välja tee 7 asuval katastriüksusele üksikelanu püstitamiseks;
- Vissi külas Pääkese tn 7 asuval katastriüksusele maasoojuspuuraukude rajamiseks;
- Nõo alevikus A. Lätte tn 9 asuval katastriüksusele maasoojuspuuraukude rajamiseks.

Mitte algatada keskkonnamõju hindamist ehitusloa andmisel.

- **Anda kasutusluba:**
- Kolga külas Juurviljaaida katastriüksusel asuval ümberehitatud elektrisüsteemiga, tootmishoonele kasutamiseks toiduainetetööstuse hoonena;
- Tõravere alevikus asuval

- Observatooriumi tn 9a katastriüksusele rajatud madalseiklusraja I ehituseta pile kasutamiseks muu spordi- või puhkerajatisena;
- Vissi külas Vapra tee 11 asuval püstitatud üksikelanule kasutamiseks üksikelanuna;
- Uuta külas Nõlva tee 8 asuval katastriüksusele püstitatud üksikelanule kasutamiseks üksikelanuna.
- Nõo alevikus asuval Nõgiaru tn 12a katastriüksusele püstitatud üksikelanule kasutamiseks üksikelanuna;
- Uuta külas Veeru tee 10 asuval katastriüksusele püstitatud üksikelanule kasutamiseks üksikelanuna;
- Nõo alevikus asuval Tuule tn 21 katastriüksusele püstitatud elamule kasutamiseks üksikelanuna;
- Kääni külas asuval Lauri katastriüksusele rajatud päikeseelektrijaamale kasutamiseks muu energiatööstuse rajatisena;
- Vissi külas Pääkese tn 8 asuval katastriüksusele püstitatud üksikelanule kasutamiseks üksikelanuna;
- Luke külas asuval Vanajärve tn 6 katastriüksusele rajatud madalseiklusraja I ehituseta pile kasutamiseks muu spordi- või puhkerajatisena;
- Nõo alevikus Niidu tn 3 asuval katastriüksusele rajatud päikesepargile kasutamiseks muu energiatööstuse rajatisena.
- Mitte algatada keskkonnamõju hindamist kasutusluba andmisel.

— **Kooskõlastada** Nõo valda Aiamaa külla Aava kinnistule kavandatava puurkaevu asukoht (maaüksuse täpsusega).

Maaküsimustes otsustati
— **Määrata**
- Nõo vallas Aiamaa külas asuva Krooni katastriüksuse jagamise käigus tekkivate katastriüksuste nimed ja sihtotstarbed Kroonimetsa - maatulundusmaa ja Vahhe-Krooni - maatulundusmaa.
- Nõo vallas, Kolga külas asuva Uue-Kolga maaüksuse detailplaneeringu elluviimise käigus tekkivate katastriüksuste nimed ja sihtotstarbed (tänavad ja teed).

— **Algatada** Nõo vallas Voika külas asuva Aasa maaüksuse detailplaneeringu koostamine eesmärgiga leida parim asukoht ühe üksikelanu ja abihoonete püstitamiseks ning selleks ehitusõiguse määramine nii, et säiliks hajaasustuse põhimõte ja kahjustatud ei saaks väärtuslik maastik. Ühtlasi tuleb määrata detailplaneeringus üldised maakasutustingimused ning heakorrastuse, haljastuse, juurdepääsude, parkimise ja tehnovõrkudega varustamise põhimõtteline lahendus.

— **Seada sundvaldus**
- Nõo valla kasuks eratee (Vana-Laaska tee nr 5280232), mis paikneb Nõo vallas Meeri külas asuval Noore-Laaska kinnisasjal, eratee avalikuks kasutamiseks määramise eesmärgil.
- Elektrilevi OÜ kasuks avalikes huvides vajaliku elektrivõrgu talumise kohustuse kehtestamiseks Nõo vald, Etsaste küla, Rundsu-Kääni tee L6 kinnisasjale.

Üldküsimustes otsustati
— **Sõlmida hankeleping:**
- AS Eesti Keskkonnateenused (registrikood 10277820) hankeleping Nõo vallas korraldatud jäätmeveo teenuste kontsessiooni teostamiseks.
- AS TREV-2 Grupp hanke „Nõo valla teede pindamine 2023” teostamiseks.

ning kes tunnevad vajadust nendest kellegagi rääkida. Veebinõustamisele saab registreeruda veebilehel <https://www.palunabi.ee/et/emotsionaalne-tugi>.
Tuntud vanasõna “Kaks pead on ikka kaks pead” iseloomustab vaimse tervise nõustamist kõige paremini, sest vahel ei piisa ühest peast, et raskusi selja taha jätta
Vaimse tervise veebinõustamist pakuvad nii koosseisulised nõustajad, kes kõik on psühholoogi ettevalmistusega kui ka vabatahtlikud nõustajad. Nõustaja ei ütle inimesele, mida ta oma eluga tegema peab, sest oma elu ekspert on igaüks ise, küll aga on ta kaasteeline võimalike lahenduste leidmisel ning pakub tuge oma elu parimaks eksperdiks saamisel.

PANE TÄHELE!

Vallavalitsus ootab 2024. aasta eelarve taotlusi hiljemalt 31. oktoobriks 2023. Taotluse esitamine e-postile pille. sugis@nvv.ee

Foto: Envato

TÄHELEPANU!

Elektroonikajäätmete kogumisringile registreerimine

Oktoobri kuus on võimalik tasuta üle anda suuremõõtmelisi elektroonikajäätmeid, nagu näiteks pliit, külmkapp, pesumasin, teler (elektroonikaromu peab olema kompaktne). Huvilistel palume **hiljemalt 22. oktoobriks** teatada vallavalitsusele (merike.poom@nvv.ee, tel 745 5332, 5343 3648) äraantava elektroonika loetelu, asukoht ning kontaktisiku telefoninumber. Äraviimise päevaks peavad jäätmed olema toodud kas ukse või värava juurde, kuhu on suuremale veokile tagatud ligipääs. Veopäevast antakse kõigile registreerunutele teada.

JÄÄTMED

Foto: Bgstock

OHTLIKE JÄÄTMETE KOGUMISING NÕO VALLAS

Laupäeval, 04. november 2023

Kogumisringi käigus võetakse **elanikelt TASUTA** vastu ohtlikke jäätmeid nagu vanad päevavalgustuslambid, elavhõbedat sisaldavad jäätmed, vanad ravimid, õlijätmed (vedelad) ja õlifiltrid, vanad aerosoolipudelid, lahustijätmed, liimijätmed, ohtlike ainetega saastunud pühkmed, taimekaitsevahendite jäägid, värvi- ja lakijätmed, olmekeemia jäägid ja kahjulike ainetega saastunud taara jne.

Vastu ei võeta asbesti sisaldavaid jäätmeid ning elektri- ja elektroonikajäätmeid ning nende ohtlikke osi.

Kogumisring toimub järgmistele kellaaegadele ja peatuspaikadele:			
Nõgiaru külas endise raamatukogumaja juures (Nõo tn 4 esisel platsil)	10:00	10:35	
Meeri külakeskuse juures (Kivistiku kinnistu)	10:45	11:20	
Tõravere garaažide juures (Observatooriumi tn 17)	11:30	11:50	
Sassi bussipeatuse juures (Sassi küla)	12:10	12:25	
Tamsa bussipeatuse juures (Tamsa tn 2 kinnistu lähedal)	12:35	12:50	
Luke raamatukogu juures (Vanajärve tn 2)	13:00	13:20	
Nõo alevikus vallamaja vastas asuva jäätme-punkti platsil (Voika tn 14)	13:30	13:50	
Nõo alevikus Nõgiaru tn 6 vastas	13:55	14:10	

Veoringi viib läbi Epler & Lorenz AS.
Projekti rahastab vallavalitsus ja Keskkonnaministeerium riigieelarvelistest vahenditest.

Info Nõo valla keskkonnaspetsialistilt telefonil 7455 332, 5343 3648 ja meili aadressilt merike.poom@nvv.ee

Vaimse tervise veebinõustamine aitab saada oma elu parimaks eksperdiks

On tavaks saanud, et oktoobris tähistatakse rahvusvahelist vaimse tervise kuud, mille eesmärk on pöörata tähelepanu emotsionaalse tasakaalu hoidmisele ning erinevatele abivõimalustele. Üheks selliseks on vaimse tervise veebinõustamine.

Vaimse tervise probleemid on Eesti rahvastikus laialt levinud. Igal viiendal Eesti inimesel on ärevushäire risk ning enam kui veerandil (28%) depressiooni risk¹. Vaimse tervise probleemide laialdast levikut kinnitab ka sotsiaalkindlustusameti tugiliinide tehtud pöördumiste statistika. Ainuüksi selle aasta augustikuu seisuga on sotsiaalkindlustusameti ohvriabi kriisitelefoni 116 006 ning

emotsionaalse toe ja hingehoiu telefonile 116 123 tulnud enam kui 9600 pöördumist, millest omakorda üle poolte (52%) olid seotud vaimse tervise ning sellest tingitud mured. Enamik inimestest jõuab oma elus mõnda hetke, millest väljapääs tundub ääretult keeruline või koguni võimatu. On see ülekoormus, pere- või suhteprobleemid, lähedase kaotus või üksildustunne - elu pole alati ei lihtne ega sirgelt

kulgev. On hetki, mil eesmärk ja naudingud tunduvad täiesti puudu olevat. Sageli kaasneb sellega suur ärevus, unetus või muud ebameeldivad kehalised aistingud, mis väljenduvad püsivas kehvases enesetundes. Oma negatiivseid mõtteid keerutades võib inimene end päris sügavasse auku mõelda, kuid õnneks ei ole see olukord lootusetu.

Tugi on olemas

Lisaks eelmainitud ohvriabi kriisitelefoni 116006 ning emotsionaalse toe ja hingehoiu telefonile 116123 pakub sotsiaalkindlustusamet tasuta vaimse tervise veebinõustamist kõigile, kelle elus on tekkinud pingeid ja raskusi

¹ Tervise Arengu Instituudi ja Tartu Ülikooli aastatel 2020-2022 tehtud rahvastiku vaimse tervise uuring andmetel.

TULE ANNA OMA HÄÄL!

Rahvahääletus ootab

Hea Nõo valla elanik! Ootame Teid osalema Nõo valla kaasava eelarve rahvahääletusel.

Nõo valla inimesed said perioodil 15.-31. augustini 2023 esitada ettepanekuid Nõo valla kaasavas eelarvesse. Ideekorjes laekus kokku 12 ideed. Ideid hindas 7. septembril 5-liikmeline komisjon, kes otsustas suunata kuus ideed rahvahääletusele. Rahvahääletusele pääsesid komisjoni otsusega ideed:

1. Minigolf,
2. Tänapäevased viiad Nõo valla avalikku ruumi,
3. Koertepark,
4. Meeri seltsimaja õueala,
5. Varikatusega rattaparkla Nõo Põhikoolile,
6. Väljõusaali rajamine.

Tutvu lähemalt rahvahääletusele suunatud ideedega VOLIS-keskkonnas www.volis.ee.

Rahvahääletus toimub 13. kuni 22. oktoober 2023 VOLIS-keskkonnas www.volis.ee.

Kui puudub arvuti kasutamise või sisselogimise võimalus, siis on hääletada võimalik ka Nõo vallamajas ja Nõo raamatukogudes alltoodud aegadel. Kaasa tuleb võtta isikut tõendav

Igal hääletajal on võimalik valida kuni kolme idee poolt.

Illustratsioon: Envato

dokument.

Rahvahääletus toimub 13. kuni 22. oktoober 2023 VOLIS-keskkonnas www.volis.ee.

Nõo raamatukogus
T-R 9-18 ja L 10-14.

Luke raamatukogus
E,T,K 11-18 ja N,R 11-17

Nõgiaru raamatukogus
E,T,K 11-18 ja N,R 11-17

Valla kantseleis esmaspäeval
16.10.2023 8.30-17.00

- Rahvahääletusel saab osaleda rahvastikuregistrisse kantud Nõo valla elanik, kes on rahvahääletuse ajaks saanud 16-aastaseks.
- Igal hääletajal on võimalik valida kuni kolme idee poolt.

Rahvahääletusel saab osaleda rahvastikuregistrisse kantud Nõo valla elanik, kes on rahvahääletuse ajaks saanud 16-aastaseks. Igal hääletajal on võimalik valida kuni kolme idee poolt. Kasuta oma võimalust kaasa rääkida valla juhtimises ja vali ideed, mille elluviimist sa soovid.

Nõo Vallavalitsus

Sõeluuringus osalemine aitab päästa elu!

Foto: Bigstock

Jämesoolevähi sõeluuringuga on võimalik leida vähieelsed muutused enne haiguse ja sümptomite tekkimist.

Tartu maakonnas võtab jämesoolevähi sõeluuringust aastatega üha rohkem inimesi.

Jämesoolevähk on aina sagedamini esinev haigus, mida diagnoositakse Eestis igal aastal ligi 1000 inimesel. Tervisekassa rõhutab regulaarselt sõeluuringul osalemise olulisust, sest nii on võimalik haigus avastada varases arengujärgus või enne selle välja kujunemist. Tartu maakonnas kasutas mullu tasuta tervisekontrolli võimalust 69% kutsutud naistest ja

59% meestest.

Tervisekassa alustas oktoobris jämesoolevähi sõeluuringu teavituskampaaniaga, milles kutsub 60-68-aastaseid mehi ja naisi tasuta sõeluuringule. „Jämesoolevähi sõeluuringuga on võimalik leida vähieelsed muutused enne haiguse ja sümptomite tekkimist. Õigeaegse meditsiinilise abiga on võimalik neid muutuseid edukalt ravida, päästes patsiendi ehmatavast diagnoosist,” selgitas Tervisekassa sõeluuringute teenusejuht **Maria Suurna**. „Enamikule annab sõeluuringul osalemine kindlustunde ja teadmise, et tervis on korras,” lisas Suurna.

Tervise Arengu Instituudi andmete kohaselt tuvastati 2020. aastal sõeluuringu käigus vähieelseid muutuseid 1,4% osalenutel ehk ligi 600 inimesel. „Sõeluuring on tõhus viis kasvaja avastamiseks varajases staadiumis, mil neid saab edukalt ravida ja ennetada kehas edasi levimist,” selgitas Suurna. Vähi diagnoosi sai vaid 0,3% sõeluuringul osalenutest.

Tartu maakonnas oli eelmisel aastal kõige suurem jämesoolevähi sõeluuringu hõlmatus Nõo vallas (74%). „Viimase viie aasta jooksul on Tartu maakonnas osalusmäär jäänud üsna samale tasemele. Loodame, et meie maakonna elanikud üllatavad oma terviseteadlikkusega sel aastal positiivselt ja ületavad eelmise aasta osalusaktiivsust, milleks oli 64% kutsututest”.

Keskmiselt osalesid Eestis 2022 skriiningul ligi pooled ehk 54% kutsutud naistest ja meestest. Selleks, et riiklikud sõeluuringud täidaksid oma eesmärgi, peab osalusmäär olema vähemalt 70%.

Kes ja kuidas saab jämesoolevähi sõeluuringus osaleda?

Eestis kutsutakse jämesoolevähi sõeluuringule 60–68-aastaseid mehi ja naisi iga kahe aasta tagant. Tänavu on uuringule kutsutud 80 533 ravikindlustatud ja ravikindlustamata naist ja meest sünniaastaga **1955, 1957, 1959, 1961 ja 1963**. „Kuna kutse kehtib aasta lõpuni, siis jõuavad veel sõeluuringul osaleda ka

need kutsutud, kes seda veel teinud pole,”

Sõeluuringul osalemiseks tuleb võtta ühendust oma perearstikeskusega ja registreerida end pereõe vastuvõtule. Vastuvõtul antakse välja peitveretest komplekt. Proovi võtmiseks vajalik peitveretest komplekt. Proovi saab mugavalt võtta kodus ning seejärel tuleb see saata postiga laborisse. Proovi saatmise postikulu on eelnevalt tasutud. Tervisekassa kinnitab, et juhuks kui peaks tekkima vajadus lisauuringuteks või raviks, siis ka need kulud on kaetud kõigile, sealhulgas ravikindlustuseta inimestele.

Sõeluuringu puhul on tegemist terviseuuringuga, mis on mõeldud eelkõige tervetele, ilma kaebuste ja sümptomiteta naistele ja meestele. Sõeluuringu kohta saab lisainfot küsida oma perearstilt või Tervisekassa klienditoelt kirjutades info@tervisekassa.ee ning helistades 669 6630. Vaata ka lisaks <https://soeluuring.ee/jamesoolevahk/>

Tartumaalased terviseteadlikumaks!

Saadame oma emad-isad-vanaemad ja vanaisad tervisekontrolli!

Ära jää vähki ootama!

Lisainfo:

Tervisekassa sõeluuringute teenusejuht Maria Suurna
E-post: maria.suurna@tervisekassa.ee

Tartu maakonna tervise-
edendaja Lea Saul
E-post: Lea.Saul@tartumaa.ee

Huviringidesse registreerimise info õpilasele ja lapsevanemale

Nõo vallas toimuvad lastele ja noortele suunatud huviringid (v.a. Nõo Põhikoolis toimuvad huviringid) kasutavad Nõo Spordikooli e-päevikut Stuumidumit, et ringijuhendajatel oleks võimalik ringitundide infot kajastada ning õpilaste ja lapsevanematega infot vahetada. Samuti saab kohalik omavalitsus ringipäevikutest osalejate nimekirjad, et huvitegevust veelgi paremini organisereida.

Ringitegevusse registreerumisel ei rakendu Nõo Spordikooli õppetasu! Ringitegevuses osalemine on **TASUTA!**

Huviringis osalemise registreerimine

1. Mine aadressile noosport.ee, avalduste all on „Nõo Spordikooli sisseastumise avaldus”.
2. Avaldus suunab Nõo Spordikooli Stuumidumi lehele, kus saab täita lahtrid ja valida **Huviring** (*päeviku nimi*)
3. Pärast avalduse esitamist ja kinnitamist Spordikooli poolt saadetakse avalduse esitaja e-mailile info Stuumidumi konto loomisest õpilasele ja lapsevanemale. Stuumidumisse kannab ringi juhendaja ringitundide sisu, õpilase puudumised ja edastavad informatsiooni õpilasele/lapsevanemale.

Lisainfo:

Egle Haljassaar
Noorsootööspsialist
Egle.haljassaar@nvv.ee
+372 501 605

OMALOOMINGU NURGAKE

su silmad viskuvad lahti
kui puudelt pudenevad suled
kallim millal sain ma mahti
syydata sus virvatule?

nyyd kus terve tartu linn
see uppunud on sohu
meid turjal kannab hiidlinn
ja me kahe tohuvabohu

pessa mis sulgedest ja tohust
vahel armastuse tugev liim
kokku kasvada on me kohus
luules mis vaid viiv

Mikk Tšaškin

Saada Sinagi omaloomingu töö luuletus, lühijutt, haiku, mälestus, anekdoot või muu loometöö vallaleht@nvv.ee. Avaldatava loometöö valib välja Nõo valla lehe toimetuskolleegium.

TÄHELEPANU!

Kohtumine kirjanik Indrek Harglaga ja kirjandusvõistlus

Apteeker Melchiori tegemistest on kuulnud paljud, aga kui hästi ollakse kursis Hargla ulme- ja õuduslugudega? Mitmes tema jutus on mainitud Nõod? Olete pimedal sügisõhtul, 31. oktoobril oodatud Nõo kultuurimaja sammassaali, kus kell 18 toimub kohtumine kirjanik Indrek Harglaga.

Selleks aga, et juba varakult õigesse meeleollu saada, kuulutab Nõo raamatukogu välja välvvõistluse. Kirjuta õudus- või krimijutt, mille tegevus toimub Nõo kandis, ning saada see aadressil raamatukogu@nvv.ee või Voika 23 või pane raamatute tagastuskasti. Pikkusepiiranguid pole kummaski suunas, õudusjutt on võimalik kirja panna vaid mõne sõnaga. Tähtaeg on 27. oktoober. Meie meelest parimad jutud kuulutame välja 31. oktoobril kohtumisõhtul.

Kohtumisel kirjanikuga on võimalik soetada ka tema raamatuid.

Huvitegevuse laadal jagus tegevust kõigile.

Fotod: Airike Jõesaar.

SÜNDMUS

Huvitegevuse Laad V

Toredaks sügiseseks traditsiooniks saanud Huvitegevuse Laad tõi 12. septembril juba viiendat korda Nõo Muusikakooli taga asuvasse parki kokku huvitegevuse ja -hariduse pakkujad.

EGLE HALJASSAAR
Noorsootööspetsialist

Sündmuse peamine eesmärk on näidata, mille toredaga on võimalik Nõos tegeleda, milliseid põnevaid uusi oskusi omandada või lihvida särasilmsete ja professionaalsete juhendajate käe all, ent selle kõrval kindlasti leida ka uusi harrastajaid tegevustesse.

Sel aastal oli oma tegevust tutvustamas pea 40 huvitegevuse pakkujat. Valikut on nii beebidele, lastele, noortele, täiskasvanutele kui eakatele,

alustades laulmisest-tantsimisest kuni mõttemängude ja loovkirjutamiseni välja.

Erinevat käed-külge tegevust leidis nii pargi alal kui spordikoolis ja põhikoolis – näiteks said kunstitelgis oma oskused proovile panna pliiatsi-, pastelli- või akvarellimaaliga, muusikakooli saalis toimus brassimise töötuba, Nõo Priitahtlik Päästeselts oli üles pannud takistusraja, Nõo Põhikoolis alustava kosmoseringi juhendaja Taavi Tuvikene oli väljas lausa teleskoobiga. Seto leelokoorid tutvustasid seto kultuuri ja valmistasid koha-

peal sõira. Kaitseliit oli väljas oma struktuuriüksustega, pakus kõigile laadakülalistele kohapeal katlas keedetud maitsvat suppi ning kutsus liituma noorkotkaste, kodutütarde ja naiskodukaitsega. Sporditegevustele oli võimalus pilk peale visata nii spordikoolis toimuvate treeningute ajal kui ka laada ajal toimunud discgolfi ja Ultimate Frisbee näidistreeningutel osaledes. Nõo Põhikooli raamatukogus sai osaleda näiteringi poolt läbi viidavates draamamängudes. Need on vaid mõned näited sellest, mida huvitegevuse laad pakub.

Nagu tavaks, siis astusid improviseeritud laval üles lauljad-tantsijad, õhtu lõpetas oma kaasahaarava esinemisega laulev räppar kaw. Kui sina laadale ei jõudnud, aga tahaksid ka teada, millised mitmekülgsed võimalused huvihariduseks ja -tegevuseks Nõo vallas on, siis kiika siia: <https://nvv.ee/huviringid> Kohapeal oli ka NÕOCAST ja Mikk Sügis, kes tegi ringijuhendajatega intervjuusid. Selle kohta on võimalik kuulata saadet SIIT! <https://tinyurl.com/huvilaat>

Jäätmevaldajate kohustused ja võimalused korraldatud jäätmeveo raames jäätmete üleandmisel

Eramajas tuleb jäätmevedajale üle anda järgmised jäätmeliigid:

- 1. segaolmejäätmed;
- 2. segapakendid;
- 3. biolagunevad köögi- ja sööklajajäätmed, kui neid jäätmeid ei ole võimalik nõuetekohaselt tekkekoha kinnistul kompostida.

Kuni 4 korteriga korterelamus tuleb jäätmevedajale üle anda järgmised jäätmeliigid:

- 1. segaolmejäätmed;
- 2. paber ja kartong;
- 3. segapakendid;
- 4. biolagunevad köögi- ja sööklajajäätmed, kui neid jäätmeid ei ole võimalik nõuetekohaselt tekkekoha kinnistul kompostida.

Viie ja enama korteriga korterelamus tuleb jäätmevedajale üle anda järgmised jäätmeliigid:

- 1. segaolmejäätmed;
- 2. paber ja kartong;
- 3. segapakendid;
- 4. biolagunevad köögi- ja sööklajajäätmed. Kohtkompostimine ei ole lubatud.

Hoonestatud mitteelamumaa sihtotstarbega kinnistutel tuleb jäätmevedajale üle anda järgmised jäätmeliigid:

- 1. segaolmejäätmed;
- 2. segapakendid, kui neid tekib;
- 3. biolagunevad köögi- ja sööklajajäätmed, kui neid tekib ja neid ei ole võimalik nõuetekohaselt tekkekoha kinnistul kompostida;
- 4. paber ja kartong, kui neid tekib.

Kõikidel jäätmevaldajatel on võimalik Jäätmevedajalt tellida täiendavate jäätmete äravedu:

- 1. biolagunevad aia- ja haljastujäätmed ajavahemikus 1. aprill kuni 30. november kogumisringide raames;
- 2. suurjäätmed kogumisringide raames;
- 3. klaaspakend;
- 4. rõiva- ja tekstiilijäätmed kogumisringide raames.

HARIDUS

Õpetaja, maa sool

Nõo valla aasta õpetaja 2023 laureaadid.

Foto: Airike Jõesaar

Oktoobrikuu on õpetajate tänamise ja tunnustamise kuu, sest 5. oktoobril tähistatakse maailmas õpetajate päeva. Õpetajate päev on tähtpäev, mis on ellu kutsutud õpetaja ameti väärtustamiseks, s.o elukutsega seotud probleemidele ja saavutustele tähelepanu pööramiseks.

Kuigi ka probleemidest tuleb rääkida, siis pidupäeval on paslikum jääda saa-

vutatu juurde ning tänada ja tunnustada neid, kes on andnud erilise panuse noorte teadmisesse ja õpiteele üldisemalt. Hea on tõdeda, et leidub neid, kes õpetaja tööd ja panust märkavad ning annavad sellest ka teistele teada ehk esitavad õpetaja Aasta õpetaja auhinna kandidaadiks. Nõo valla haridusametustest toodi sel aastal esile 8 erinõulist õpetajat, keda siiski ühendab pühendumus noorte arendamisele ja oma igapäevasele tööle. Aitäh teile märkamast!

Nõo vallavalitsus tänas 29. septembril Nõo Kultuurimajas toimunud õpetajate päeva tänuüritusel nii õpilasi edukalt juhendanud õpetajaid ja

noori laul- ja tantsupeol saatnud õpetajaid kui ka aasta õpetaja laureate.

Nõo valla aasta õpetaja 2023 laureaadid on:

- Kairi Liiva – Nõo valla aasta lasteaiaõpetaja
- Ira Veski – Nõo valla aasta lasteaiaõpetaja
- Helju Sarapuu - Nõo valla aasta klassiõpetaja
- Astrid Tiideberg – Nõo valla aasta põhikooliõpetaja

- Ege Lepa - Nõo valla aasta klassijuhataja
- Aivar Vinne - Nõo valla aasta gümnaasiumiõpetaja
- Margit Keeman – Nõo valla aasta huvialaõpetaja
- Ilona Tars – Nõo valla aasta õppeasutuse juht

Palju õnne laureaatidele ning jõudu-jaksu oma kogemuste jagamiseks, et veelgi rohkem õpetajaid oleks kogukonnas ja ühiskonnas märgatud ning esile tõstetud, sest nagu ütles president Toomas Hendrik Ilves, siis "Õpetaja on inimene, kes hoolsa aednikuna paneb iga päev tükikese oma mõistusest ja südamest noortele kaasa."

HEA TEADA

Seenekorjamise ABC: mida seenel käies tähele panna?

Seenehooaeg on täie hooga lahti läinud ning eestlased jooksevad võidu, kelle korvi kuhjub rohkem seeni. Seenehooaja algusega sagenevad ka kõned mürgistusteabekeskuse infoliinile 16662. Kuna sel aastal on sadanud rohkelt vihma, siis on tänavu eriti hea seeneaasta. Tavapäralt palju on sel aastal ka seenemürgistuse juhtumeid.

Mida aga silmas pidada, et seenelkäik mööduks ohutult ning pannile jõuaks söödavad seened?

Mürgistusteabekeskuse juht Mare Oder jagab praktilisi nõuandeid, mida seenel käies silmas pidada.

- Kõige olulisem. Kui sa pole kindel, mis seenega tegemist on, siis tasub ta metsa jätta. Seenebingot mängides võib seenelkäik lõppeda mürgistusega.

- Kuigi seenemets võib olla tuttav, siis ära unusta, et erinevatel aastaaegadel ja kohtades

kasvavad erinevad seened. Ka tuttavas seenemetsas võivad olla mürgiseened. Ära kaota ohutunnet!

Kiiret ja asjatundlikku nõu saab mürgistusinfoliinil 16662 vastavalt öde-konsultandilt.

- Puhasta ja söö seenetoit ära samal päeval. Ülessoojendatud seenetoit ärritab seedetrakti.

- Seeneraamatud, seenefoorumid ja pilditsing ei anna sajaprotsendilist kindlust, et tegemist on söögiseenega.

Mitmed söögi- ja mürgiseened (eriti valged seened) näevad väga sarnased välja. Kui kahtled – ära korja!

- Metsas ei tasu seeni degusteerida. Kui seent hammustada ja maitse pole halb, siis see ei tähenda veel, et tegemist on söögiseenega.

- Lastega metsas käies ole eriti tähelepanelik, et laps ei pistaks suhu toorest seent või

tundmatut marja. Väikelapsed ei suuda seeni seedida ning seeneroa söömine lõpeb oksendamisega.

- Kodu, suvila või maakoju ravimikapis võiks kiireks reageerimiseks alati käepärast olla 200 tabletti aktiivsütt, mida vajaduse korral esmaabiks sisse võtta. Kas ja kuidas aktiivsütt võtta ning millal pöörduda haiglasse, saad teada infoliinil 16662 vastavalt öde-konsultandilt, kes on abivajajate jaoks olemas ööpäev läbi.

Mida teha, kui kahtlustad seenemürgistust?

• Enamjaolt on seenemürgistuse sümptomiteks iiveldus, oksendamine, kõhuvalu ning kõhulahtisus.

• Mürgistuse või selle kahtluse korral helista ööpäev läbi avatud mürgistusinfoliinile 16662, nimeta sissesöödud seeneliik ning kirjelda enda sümptomeid.

• Kui sümptomid ilmnevad 15 minuti kuni kolme tunni jooksul pärast allaneelamist, on tavaliselt söödud seent, mis ärritab seedetrakti, kuid ei põhjusta eluohtlikku mürgistust.

• Kui seedetrakti sümptomid avalduvad viibega, s.t kuus ja enam tundi pärast söömist, tuleb kahtlustada mürgistust eluohtlike seentega.

• Võta aktiivsütt õiges annuses ning võimalikult kiiresti. Kaks või kümme tabletti seenemürgistuse korral ei aita. Täiskasvanu maksimaalne annus on 50 grammi ehk 250 milligrammiseid söetablette peab täiskasvanu sisse võtma 200 tk. Laste puhul oleneb annus nende kehakaalust. Aktiivsüsi on ravim nagu iga teinegi, mistõttu tuleb teada – millal ja kui palju seda sisse võtta. Kiiret ja asjatundlikku nõu saab mürgistusinfoliinil 16662 vastavalt öde-konsultandilt.

JANNO KRATSIB

Hoiatus! Tegemist on huumoriga.

JANNO PUUSEPP

Noreena me ei saa aru miks meil kooli vaja on. Emad, isad ja muud täiskasvanud noogutavad ainult ja ütlevad, et kool on tähtis. Mõni ütleb, et „õppimine on lapse töö“.

Noh olgu. Seal leiab endale sõbrad kogu eluks. Antakse kindlal kellaajal süüa ja saab päevas mitu korda joosta kuni keelatakse ja nädalas paar korda kui kästakse.

Täiskasvanutele antakse töö eest numbritega paberilipikuid ehk raha, mille eest saab omakorda poest kommi osta aga täiskasvanud tihti peale ei osta – ma ütleks, et juba üks vajakajäämine hariduses.

Lastele antakse punase pastakaga numbreid aga nende eest ei saa midagi. Vahepeal kui on suuremaid numbreid rohkem kogunenud siis ema või isa võtavad oma raha välja ja ostavad selle eest midagi lapsele ja ma arvan, et ükski laps ei vaidle vastu kui ütleb, et liiga vähe.

Olgu – lugemisest ma saan aru. Kuidas muidu üks moodne laps saab kindel olla, et tema dressipluusi peal on kõvema firma nimetus kui klassivenna omal.

Matemaatika ka, et arvutada kokku summa mida pead ütlema vahetunnil, teistele kui palju maksis su issi uus auto aga nii, et see oleks usutav ja samas, et see ei tunduks nagu sa eputad.

Emakeel ja kirjandus, et korrektselt bussijaama seinale kirjutada kuidas Tiina + Endrik võrdub suur armastus. Noh jah.. seal on mate ka.

Oi kuidas tahaks suur olla. Siis näitaks kõigile täiskasvanutele kuidas nad elavad valesti. Mina lubaks küll oma lastel hilja õhtuni arvutis olla ja keelaks lausa igasugused lillkapsad, kaalikad ja kalamaksaõli.

Samas koolis õpime ennast ettevalmistama järgmiseks päevaks. Jah.. distsipliin.

Näiteks eile sundisin end ning õppisin selle tabeli endale pähe mis silmarsti juures seinal on ja täna on mul arsti sõnul perfektne nägemine. Minust võib maailmakuulus snaiper saada.

Mu isa ikka räägib, et tänu õppimisele jõudis ta sellisele positsioonile nagu täna. Alustas kõige madalamast ametikohast ja nüüd on Direktor.

Äkki minust saab ka kirurg. Lähen alguses haigla garderoobi näiteks garderoobitädiks. Ma arvan, et poistest garderoobi tädisid on ka olemas. Siis koristatjati. Söögitädi. Arstitädi ja lõpuks ajukirurg.

Siis peab loodusõpetuse kontrolltööks ikka vast õppima. Pagan. See haridusasi ikka kerge ei ole.

Nõo raamatukogu keskkogu on avatud: T-R kell 09-18 ja L kell 10-14.

Mugavaks laenutamiseks kasuta raamatukapi teenust: nvv.ee/raamatukapi-teenus

KOGUDUS

Suvi ja sügis EELK Nõo koguduses

MART JAANSON
EELK Nõo koguduse
õpetaja

EELK Nõo koguduse lõppenud suve märksõna on keskaegse Nõo Püha Laurentsiuse kiriku siseremont, mille käigus on esimest korda pärast 1936. aastat ette võetud kõigi sein- ja võlvipindade renoveerimine. Remondi käigus on eksponeeritud ka 17. sajandi II poolest pärinevaid laemaalingsid ja üks keskaegne fresko. Remont, mida teostab OÜ Deckol, lõpeb eeldatavasti ka oktoobris-novembris. Siinkohal suur tänu Nõo muusikakoolile võimaluse eest korraldada koguduse jumalateenistusi ja kontserte muusikakooli ilusas saalis! Nõo kiriku meesansambel koos koguduse segakoori ja külalisesinejatega tahab Nõo muusikakooli ja selle omaniku, Nõo valda tänada **kontserdiga Gustav Adolphi päeval, esmaspäeval, 6. novembril 2023 algusega kell 19.00 muusikakooli saalis**. Sissepääs on prii ja kõik lahkesti oodatud!

Tegus suvi

Remondi kõrval on kogudus siiski saanud läbi viia ka oma tavapäraseid suviseid ettevõtmisi. Tooksin neist esile koguduse bussiekskursiooni Setomaale 24.–25. juulil. Eks sealkandis on varemgi käidud, kuid nüüdne reis oli eriline, kuna asjatundlike giidide Kärri Toomeos-Orglane ja Andreas Kalkuni juhtimisel tutvuti põhjalikumalt seto elulaadiga (tsässonad, muuseumid, setokeelsed loengud) ja saadi paremini aimu seto hingest.

● EELK Nõo koguduse segakoor 2023. aasta suvel.

Foto: Guido Veidenbaum

Samuti ei saa jätta nimetamata traditsioonilist kuulutusnädalat 7.–12. augustil. Iga päev toimusid Nõo muusikakoolis – ja korra ka Otepää Maarja kirikus – jumalateenistused ja kontserdid, külalisjutlustajaid ja -muusikuid oli Eesti eri paikadest. Kenasti õnnestus ka 13. augustil Nõo alevikus ja Keeri külas toimunud XIII Hans Wühneri päev, mille eest siinkohal suur tänu perekond Kuusikule, kes avas oma Keeri küla südames asuva taluõue taaskord rahva-peoks!

Juunis ja augustis tegutses

kirikuaias juba kolmandat suve ka Anne-Ly Koogikoja kohvik, tehes sel aastal viimast korda oma ukseid lahti 23. septembril toimunud Maal elamise päeval.

Nüüd aga veel ühest ettevõtmisest, mis peaks kõnetama kõiki Nõo kihelkonna muusikahuvilisi. Nimelt tähistas EELK Nõo koguduse segakoor pühapäeval, 1. oktoobril hommikuse kontsertjumalateenistusega oma 140. sünnipäeva. Võib-olla tekitab küsimusi, millistele andmetele selline tähtpäev põhineb.

On hästi teada, et Nõo ki-

EELK Nõo koguduse segakoor tähistas 1. oktoobril oma 140. sünnipäeva.

helkonna esindused osalesid esimesel kolmel üldlaulupeol (vastavalt 1869., 1879. ja 1880. aastal), millel laulsid meeskoorid. Nõnda on kindel, et meeskoor oli Nõos olemas

juba üle 150 aasta tagasi. Segakooride tegevusest pole teada enne 1880. aastaid, kui mitte arvestada võimalust, et 1817. aastal avatud Kolga palvemajas võis sedasorti laul juba kõlada. Nõo kandi teenekaim koduloolane Agnes-Asta Marand (1923–2016) viitab oma raamatu „Lehekülgi Nõo ajaloo“ IV osas Hendrik Pehka asutatud Tamsa segakoorile, mille kohta on 1884. aastast säilinud foto. 1883. aastal tuli aga Nõkku köstriks ja kihelkonnakooliõpetajaks Aleksander Läte (1860–1948) ning osales Nõo kooriga 1891. aasta

IV üldlaulupeol, millel laulsid ka segakoorid. Lätte oletatava segakoori loomisaasta pole täpselt teada, kuid EELK Nõo koguduse segakoor otsustas valida oma loomisaastaks Lätte Nõkku-tuleku aasta 1883 ja tähistada nüüd 140 aasta täitumist koguduse juures tegutseva segakoori asutamisest.

Segakoorikultuur

Hiljem on segakoorikultuur Nõo kihelkonnas kulgenud katlematult, tõsi, tõusude ja mõõnadega, sest segakoore on loodud ja neid on ka hingusele läinud. Nt 1924. aastal loodi Nõo koguduse õpetaja Aleksander Kruusi eestvedamisel Nõo Laulu Selts, mida teiste hulgas juhatas ka hilisem rahvusvaheliselt tuntud helilooja Eduard Tubin (1905–1882). Praegugi Viivi Küti juhatusel tegutsev Nõo segakoor asutati 1963. aastal ja 1986. aastal tuli kokku samuti praegu tegutsev segakoor Vega. Nõo kihelkonnas tegutsevad segakoorid on vahel olnud kirikule lähemal, vahel kaugemal. Klassikalist kirikukoort, mis laulab regulaarselt jumalateenistustel, on viimase sajandi jooksul juhitanud Theodor ja Ervin Roosileht, Hildegard Linnu, Karl Käppa, Viktor Vardja, Leili Traks, Ell Ein-Oja, Agnes Laasimer, Katre Hödemann ja Sander Tamm. Alates 2011. aastast dirigeerib EELK Nõo koguduse segakoori Ragne Meier, abidirigent on Kärri Toomeos-Orglane.

Niisiis püüab ka tänane Nõo luterlik kogudus oma 13. sajandist pärinevas pühakojas koguduseelu jätkata, nagu see on pidevalt toimunud alates esimesest teadaolevast luterlikust õpetajast Adrian Virginus vanemast, kes hakkas kogudust teenima 1638. Selles töös on aga olnud tähtis koht ka muusikal ja sedagi traditsiooni püüab Nõo kogudus au sees hoida!

SPORT

Nõo valla meistrid!

Armin Aun

9. klassi Nõo Põhikooli õpilane Armin Aun on viimaed paar aastat tegelenud laskesuusatamisega ning saavutas 23. ja 24. septembril Lätis Summer Baltic Biathtlon CUP-il suurepäraseid tulemusi. Armin tuli võistluselt tagasi lausa kuue medalliga ning ühtlasi tuli M17 vanuseklassis Balti meistriks.

Jasper Kors

Nõo Põhikooli 4. klassi poiss Jasper Kors saavutas Eesti meistrivõistlustel ja Balti karikal 2023 a. kardisportis võistlusklassis Micro I koha. Jasper pistis rinda 8 kuni 10 aastaste poistega. Eesti meistrivõistlused koosnesid 8 eraldiseisvast etapist erinevatel kardiradadel Eestis ja Balti karikavõistlused toimusid avaetapiga Siauliais Leedus, Riia külje all 333 spordikompleksi ja lõppesid Eestis Laitse Rallypargis septembrikuu viimasel nädalavahetusel.

Palju õnne ja edu noortele meistritele ja nende toetajatele!

Nõo Kultuurimaja sündmused

14 okt.	kell 19	Pajusi Teater “Viimane inimene”	Pilet 10.-/8.-
20 okt.	kell 19	Tantsuõhtu “Irena ja Ivar Hansen”	Pilet 5.-
22 okt.	kell 11	Perefilm “Väike Allan. Inimantenn”	Pilet 5.-/4.-
31 okt.	kell 18	Kohtumisõhtu “Indrek Hargla”	Tasuta
		Korraldab Nõo raamatukogu.	
12 nov.	kell 17	Isadepäev “Kuplee? Kuplee!”	Pilet 5.-
		Artur Raidmets ja Peeter Kaljumäe	
19 nov.	kell 11	Perefilm “LasseMaia Dektektiivibüroo.	
		Skorpioni mõistatus”	Pilet 5.-/4.-
23 nov.	kell 19	Teater “Kenneth ja Jo”	Pilet 8.-/10.-
3 det.	kell 11	Nõo valla jõululaat	Tasuta
		Korraldab Nõo tervisemeeskond	
16 det.		Nõo valla Jõulubuss	Tasuta
		Korraldab Nõo tervisemeeskond	

Info: andri.viinalass@nwo.ee TEL: 55676614, 56673477

KUHU MINNA

11.10 kell 12-13 **Makramee õpituba**. Nõo raamatukogu keskkogu. Tasuta.

11.10 kell 18-19 **Tõõtuba "Soojendus- ja venitusharjutused harastussportlasele."** Nõo muusikakoolis. Tasuta.

16.10 kell 18.30-19.30 **Tõõtuba "Loovkirjutamine"** Nõo Põhikooli raamatukogu. Tasuta.

18.10 kell 18-19 **Tõõtuba "Harjutused jõusaalis algajatele"** Nõo Spordikoolis. Tasuta.

ROHKEM INFOT SÜNDMUSE KOHTA:
NVV.KOVTP.EE/KULTUURIAKEN

EELK Nõo Püha Laurentsiuse koguduse teated 2023

P, 15. okt kl 11.00 Jumalateenistus Nõo muusikakoolis. Teenib õp Diina Tuulik

T, 17. okt kl 18.00 Osadusgrupi tund kirikus

K, 18. okt kl 12.00 Piibli- ja laulutund Meeri seltsimajas

R, 20. okt kl 19.30 Taizé-palvus kirikus

P, 22. okt kl 11.00 Misjonipüha jumalateenistus Nõo muusikakoolis

L, 28. okt kl 14.00 EELK kirikumuusikute konverentsi lõppkontsert Otepää Maarja kirikus

P, 29. okt kl 11.00 Jumalateenistus Nõo muusikakoolis. Armulaud

T, 31. okt kl 18.00 Usupuhastuspüha jumalateenistus Nõo muusikakoolis. Laulab EELK Nõo koguduse segakoor

P, 5. nov kl 11.00 Jumalateenistus. Armulaud

E, 6. nov kl 19.00 Gustav Adolphi päeva koorikontsert Nõo muusikakoolis

P, 12. nov kl 11.00 Isadepäeva perejumalateenistus

T, 14. nov kl 14.00 Piiblitund Nõo hooldekodus

K, 15. nov kl 12.00 Piibli- ja laulutund Meeri seltsimajas

R, 17. nov kl 19.30 Taizé-palvus kirikus

P, 19. nov kl 11.00 Jumalateenistus. Armulaud. Teenib õp Diina Tuulik

T, 21. nov kl 18.00 Osadusgrupi tund kirikus

P, 26. nov kl 11.00 Surnutepüha jumalateenistus. Armulaud. Laulab EELK Nõo koguduse segakoor

Oktoobris toimuvad pühapäevased jumalateenistused kiriku siseremondi tõttu Nõo muusikakooli saalis (Tartu tn 14, Nõo)!

EELK Nõo Püha Laurentsiuse Kogudus
Tartu tn 2, Nõo alevik, 61601 Nõo vald, Tartumaa, reg nr 80210421
A/a EE23 1010 1520 0609 1003 (saaja: EELK Nõo Kogudus)

ANNETUSED KIRIKU RESTAUREERIMISEKS:

A/a EE11 2200 2210 5844 2062

(saaja: EELK Nõo Püha Laurentsiuse Kogudus)

Juhatuse esimees Madis Kanarbik tel 504 6570;

e-post madis.kanarbik@gmail.com

Koguduse õpetaja Mart Jaanson tel 745 5195 (kantseleis),

749 3344 (kodus), 5661 1443; e-post mart.jaanson@eelk.ee

Koguduse veebileheküljel nookirik.ee

Õpetaja kõnetunnid kiriku käärkambris

K ja R, kl 9.30–11.30, N, kl 16.00–18.00

REAKUULUTUSED

Autode kokkuost. Kiired tehingud, raha kohe kätte!
Tel 553 3060.

FIE Raivo Kägo likvideerib ummistusi **24/7**. Tel 521 4808

Ostan metsa- ja põllumaad. Küsi hinda tel 552 7322

OÜ SMAH Hooldus pakub kolimisabi/kaubavedu, teostab lammutustöid, prügi utiliseerimist, ehitusjärgset koristust, sisekoristust ning niitmisteenust. +372 56897417, smah.hooldus@gmail.com, fb: OÜ SMAH Hooldus

Korstnapühkimistööd Eesti Kutsekoja litsentsiga korstnapühkijalt. Ametliku korrasoleku akti väljastamine. Korstnapühkijal oma redel kaasas. Tel. 51916605.

Nõo Juuksurisalong

E-R 10-18

**Nõo vallamajas
Voika 23 I korrus
tel 745 5334**

E, T, N, R 10-18

**Nõo vallamajas Voika 23
I korrus, tel 5662 6383**

Kosmeetik
Maniküür
Pediküür
Geellakkimine
Jumestus
Parafiiniravi kätele
Depilatsioon
Kõrva- ja ninaaugu
tegemine
Kinkekaardid

Ahjud, trübid, korstnad puhtaks!

KUTSU KORSTNAPÜHKIJA!

- Soodne hind, kvaliteetne töö
- Akti väljastamine

FIE INDREK TARUM • TEL 5341 3516

OHTLIKE PUUDE RAIE

Ohtlike puude raie. Tööd korvtöstukiga (21 m ja 3 m).
Kändude freesimine.
Puiduhakkuri teenus.
info@maastikuhooldus.ee,
tel 5810 8597.

NÕO PÄEVAKESKUSES

**11. oktoobril kell 14.15
TREENIME MÄLU**

**18. oktoobril kell 14.15
MUUSIKALINE PÄRASTLÕUNA**

**24. oktoobril kell 9.00
SÕIDAME ELVASSE TÄHISTAMA
EAKATE PÄEVA**

**28. oktoobril kell 9.00
SÕIDAME LINDORA LAADALE**

**1. novembril kell 14.15
REISIPÄEVIK - DRESDEN**

**Joogatunnid Nõo Muusika-
koolis
kolmapäeviti kell 13.00**

Tel 5301 8753

Eesti Apostlik-Õigeusu Kiriku NÕO PÜHA KOLMAINU KOGUDUSES

toimuvad teenistused iga kuu teisel
pühapäeval kell 10:00.
Liivamäe tn 2.

Järgmised teenistused toimuvad:

8. oktoobril kell 10:00

12. novembril kell 10:00

10. detsembril kell 10:00

Preester Timoteos Vassel

Mob: 53 542 776

Annetused Nõo kiriku remondiks:
EAÖK Nõo Püha Kolmainu kogudus
a/a EE567700771005301758

**ANDA RENDILE
PÕLLUMAA 100 ha
Nõo vald, Luke küla
Info 50 72 848**

*Jõululaat ja
adventiküünla süütamine*

**3. DETSEMBER KELL 11-14
NÕO ALEVIKUS, KIVILINNA KESKVÄLJAKUL**

**Ootame kohalikke käsitöölisi ja ettevõtteid
müüma oma tooteid!**

**Rohkem infot ja registreerimine
valla kodulehel www.nvv.ee.**

Montessori pedagoogika sissejuhatav kursus

Toimumise aeg: 29.10; 4.11 ja 5.11

Toimumise koht: Nõo vallamaja

Täpsem info ja registreerimine FB: Montessori Elvas ja Nõos

Kursuse osalemistasu: 11 eurot

Kontakt: 55671598

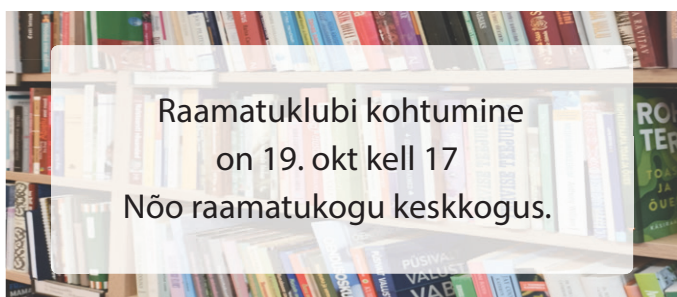
Mahult on tegemist kokku 15 koolitustunniga:

29.10 loeng (6 tundi)

4.11 loeng (6 tundi)

5.11 mänguhommik (3 tundi)

Montessori metoodika põhineb lapse enda loomulikul arengul ja teadmisjanul.

**Raamatuklubi kohtumine
on 19. okt kell 17
Nõo raamatukogu keskkogus.**